

Trzeci zestaw zadań z Analizy II*.

Termin oddania: 19 listopada 2007

Zadanie 1. Niech dane będą dwie przestrzenie liniowe skończenie wymiarowe V i W . Wykaż, że istnieje taka przestrzeń liniowa $V \otimes W$ wraz z odwzorowaniem *dwuliniowym* $I : V \times W \rightarrow V \otimes W$, że dla każdego *dwuliniowego* odwzorowania $B : V \times W \rightarrow X$ istnieje dokładnie jedno przekształcenie liniowe $L : V \otimes W \rightarrow X$, że następujący diagram jest przemienny:

$$\begin{array}{ccc} V \times W & \xrightarrow{I} & V \otimes W \\ & \searrow B & \downarrow L \\ & & X \end{array}$$

Zadanie 2. Niech dane będą przestrzenie liniowe U, V, W, X oraz odwzorowania liniowe $f : U \rightarrow W, g : V \rightarrow X$. Udowodnij, że istnieje naturalne przekształcenie liniowe $f \otimes g : U \otimes V \rightarrow W \otimes X$. Przy tym naturalność (dla osób o mocnych nerwach i szczerym pragnieniu, żeby wszystko było ściśle) ma oznaczać, że następujący diagram jest przemienny:

$$\begin{array}{ccc} U \times V & \xrightarrow{I_{U,V}} & U \otimes V \\ \downarrow f \times g & & \downarrow f \otimes g \\ W \times X & \xrightarrow{I_{W,X}} & W \otimes X \end{array}$$

Jeśli wszystkie $U = \mathbb{R}^2, V = \mathbb{R}^2, W = \mathbb{R}^3$ i $X = \mathbb{R}$ wraz ze standardową bazą oraz $f = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ -1 & 1 \\ 0 & 2 \end{pmatrix}$ oraz $g = (2 \ 3)$, znajdź macierz przekształcenia $f \otimes g$ w standardowej bazie przestrzeni $U \otimes V$ i $W \otimes X$.

Zadanie 3. Niech $\Omega \subset \mathbb{R}^n$ będzie otwartym podzbiorem ograniczonym oraz $f \in C^2(\Omega)$. Wykaż, że dla dowolnego ε istnieje takie $A : \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}$, liniowe o normie $\|A\| < \varepsilon$, że funkcja $g(x) = f(x) + Ax$ ma wyłącznie niezdegenerowane punkty krytyczne.

Punkt krytyczny funkcji $l : \Omega \rightarrow \mathbb{R}$ to taki punkt, że $\frac{\partial l}{\partial x_i} = 0$ dla wszystkich $i = 1 \dots n$. Jest on niezdegenerowany jeśli macierz drugich pochodnych $Hl = \left\{ \frac{\partial^2 h}{\partial x_i \partial x_j} \right\}_{i,j=1}^n$ ma niezerowy wyznacznik.

Zadanie 4. Niech Ω będzie podzbiorem otwartym i ograniczonym \mathbb{R}^n . Niech też $h : \Omega \times \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}$ będzie funkcją ciągłą, która jest wielomianem jednorodnym stopnia 2 ma drugiej współrzędnej. (Ogólna postać takiej funkcji to

$h(x, y) = h_{11}(x)y_1^2 + h_{12}(x)y_1y_2 + h_{22}(x)y_2^2 + \dots + h_{nn}(x)y_n^2$, gdzie $x \in \Omega$ zaś $y = (y_1, \dots, y_n) \in \mathbb{R}^n$.) Z taką funkcją wiążemy operator różniczkowy (przekształcenie z $C^2(\Omega)$ do $C(\Omega)$) zadany wzorem

$$f(x) \rightarrow Df = \sum_{i,j=1}^n h_{ij}(x) \frac{\partial^2 f}{\partial x_i \partial x_j}.$$

(Na przykład dla $h(x, y) = \sum y_i^2$ mamy $Df = \Delta f$.) Przypuśćmy, że dla dowolnego $x \in \Omega$ wielomian $y \rightarrow h(x, \cdot)$ jest stale dodatni poza punktem $(0, \dots, 0) \in \mathbb{R}^n$. Wykaż, że żadna funkcja f klasy C^2 spełniająca $Df \equiv 0$ nie ma maksimum lokalnego wewnątrz obszaru Ω (nazywa się to zasadą maksimum dla operatora D). Operator D gdy h spełnia $h(x, y) \geq 0$ i $h(x, y) = 0$ gdy $y = 0$ nazywa się (słabo) eliptycznym (silnie, gdy $h(x, y) > C\|y\|^2$).

Rozwiązania mogą się opierać na poprzednim zadaniu. Rozwiązania nieelementarne, odwołujące się do wielowymiarowych całek, powinny być szczegółowo uzasadnione.

Zadanie 5. Rozpatrzmy przestrzeń $A = C^1(\Omega)$ z normą jak zawsze, gdzie Ω — jak zawsze. Niech $x_0 \in \Omega$. Przypuśćmy, że $D : A \rightarrow \mathbb{R}$ spełnia następujące warunki

liniowość: $D(f + g) = Df + Dg$

reguła Leibniza: $D(f \cdot g) = f(x_0)Dg + g(x_0)Df$

ciągłość: $\lim Df_n = D(\lim f_n)$.

Wykaż, że istnieje taki $v \in \mathbb{R}^n$, że $Df = \frac{\partial f}{\partial v}(x_0)$. Podaj przykład, że teza nie zachodzi bez założenia ciągłości D . Przekształcenie D spełniające trzy powyższe warunki nazywa się *różniczkowaniem*. Powyższe zadanie uzasadnia po części oznaczanie pochodnej kierunkowej jako $v(f)$.

Maciej Borodzick